

ÂLÎ(Mehmed bin Seyyid Mehmed
el-Muhterem el-Hasenî)

TERCÜME-İ MANZÛME-İ PEND-İ ATTÂR

(İNCELEME-METİN-SÖZLÜK-TIPKIBASIM)

Hazırlayan

Halil Sercan Koşık

Bu PDF dokümanı, kitabın bir kısmını içermektedir.
DBY okurları için özel olarak oluşturulmuştur.

“dün” den öğrendiklerinle
“bugün”ü yaşamak
“yarın”ları aydınlatır.

“dün” den öğrendiklerinle
“bugün”ü yaşamak
“yarın”ları aydınlatır.

© 2020, DÜN BUGÜN YARIN YAYINLARI™

Tüm hakları saklıdır. Kaynak gösterilerek tanıtım amacıyla ve araştırma için yapılacak kısa alıntılar dışında, yayıncının yazılı izni olmaksızın hiçbir şekilde kopya edilemez, elektronik ve mekanik yolla çoğaltılıp, yayımlanamaz ve dağıtılamaz.

DBY: 183
Edebiyat: 83

ISBN 978-625-7471-19-0
Sertifika No: 52315

Birinci Baskı:
İstanbul, 2021

Yazar: Âlî (Mehmed bin Seyyid Mehmed
el-Muhterem el-Hasenî)

Hazırlayan: Halil Sercan Koşık

Dizi Editörü: Furkan Öztürk

Kitap Editörü: Ramazan Ekinci

Yayın Yönetmeni: İrfan Güngörür

Baskı Hazırlık: DBY Ajans

Baskı/Cilt:
Mikyas Basım Yayın Matbaacılık
(Sertifika No: 35532)

KÜTÜPHANE BİLGİ KARTI / Library Cataloging-in-Publication Data (CIP)

Âlî (Mehmed bin Seyyid Mehmed el-Muhterem el-Hasenî)

Tercüme-i Manzûme-i Pend-i Attâr

Hazırlayan: Halil Sercan Koşık

İstanbul : DBY Yayınları, 2021.

292 s. ; 15,0 x 21,0 cm ___ (DBY Yayınları ; No. 183)

ISBN 978-625-7471-19-0

1- Edebiyat 2- Pend-nâme 3- Attâr

İçindekiler

Kısaltmalar	7
Ön Söz	9
Giriş	13
1. Ferîdüddîn-i Attâr ve Pendnâme Mesnevisi	13
2. Türk Edebiyatında Manzum Pendnâme Tercümeleri	21
1. Bölüm	
Âlî'nin Tercüme-i Manzûme-i Pend-i Attâr'ı	
1. Nüsha Tavsifi	29
2. İmlâ	30
3. Mütercimi ve Yazılış Tarihi	38
4. Nazım Şekli ve Beyit Sayısı	39
5. Vezin	40
6. Kafiye ve Redif	45
7. Eserde Yer Alan Ayet ve Hadisler	50
8. Eserin Tercüme Şekli ve Ferîdüddîn-i Attâr'ın Pendnâme'si ile Karşılaştırılması	66
9. Dil ve Üslup	81

2. Bölüm

1. Metnin Transkripsiyonunda Gözetilen Hususlar.....	89
2. Transkripsiyon Alfabetesi.....	91
3. Tercüme-i Manzûme-i Pend-i Attâr (Metin).....	93
Sonuç	177
Sözlük	181
Kaynakça	205
Tıpkıbasım	292-209

Ön Söz

Pendnâme, kesin olmamakla birlikte genellikle Fars edebiyatının meşhur sufi şairi Ferîdüddîn-i Attâr'a nisbet edilmiş bir eserdir. Bu Farsça mesnevinin şöhreti, İslam dinî ile tasavvufunun ışığında oluşturulmuş çok kıymetli öğütleri içermesi nedeniyle yazıldığı ilk günden itibaren sürekli artmıştır. Başta gençler olmakla birlikte yediden yetmişe herkese hitap eden nasihatleriyle söz konusu eser, insanoglunun hem bu dünyada hem de ahirette mutlu olmasının yollarını gösteren bir yaşam rehberi niteliğindedir. Sade bir dil ve üslupla sunulan öğütler, farklı ırk ve kültüre mensup insanlar tarafından çok sevilip faydalı görülmüş olmalıdır ki bu mesnevi, özellikle Doğu toplumlarında her zaman çokça okunan eserler içerisinde kendisine yer bulmuştur. Bundan dolayı da yüzyıllar boyunca manzum ve mensur tarzda çeşitli dillere çevrilen eserin ayrıca şerhleri de yapılmıştır. *Pendnâme*'nin tercüme ve şerhlerinin yapıldığı dillerden birisi de Türkçedir.

Osmanlı döneminde genellikle manzum olarak Türkçeye çevrilmiş mezkûr eserin bir tercümesi de bu kitap içerisinde inceleyip transkripsiyonlu metnine yer verdiğimiz Âlî mahlaslı Mehmed bin Seyyid Mehmed el-Muhterem el-Hasenî'nin eseridir. Amacımız, daha önce

herhangi bir müstakil çalışma yapılmamış olan Âlî'nin bu manzum tercümesinin tozlu kütüphane raflarında kalmasına izin vermeyerek onu her yönden bilim âleminin istifadesine sunmaktır. Bu çerçevede elinizdeki kitap giriş, sonuç, sözlük ve tıpkıbasım kısımları dışında iki bölümden meydana gelmiştir.

Çalışmanın giriş kısmında ilk olarak Ferîdüddîn-i Attâr'ın hayatı, tasavvufî - edebî şahsiyeti ve eserleri anlatılmış; *Pendnâme*'si hakkında da ayrı bir başlık altında tanıtıcı bilgiler verilmiştir. İkinci olarak Türk edebiyatında kaleme alınmış manzum pendnamelerin tamamı hakkında özet niteliğinde kısa bilgiler sunulmuştur. Giriş kısmından sonra gelen birinci bölümde ise Âlî'nin söz konusu manzum *Pendnâme* tercümesine yoğunlaşarak eser şekil ve içerik özellikleri bakımından ayrıntılı bir şekilde incelenmiştir. “Vezin”, “Kafiye ve Redif”, “Eserde Yer Alan Ayet ve Hadisler”, “Dil ve Üslup” bu bölüm içerisinde yer alan başlıklardan sadece bazılarıdır. Tercüme kaynağına metinle beyit beyit baştan sona karşılaştırmamız neticesinde, mütercimmin eser üzerindeki tespit ettiğimiz ilave, eksiltme ve değiştirme tasarrufları da yine bu bölüm içerisinde açılan ayrı bir başlık altında irdelenmiştir. Böylece eserin tercüme mi telif mi yahut telif-tercüme bir eser niteliği mi taşıdığı hakkında bir yargı ortaya konulabilmiştir. İkinci bölümde de ilgili metni teşkil ederken riayet ettiğimiz hususlar ve transkripsiyon alfabesi verildikten sonra daha önce Latin harflerine çevrilmemiş olan Âlî'nin *Tercüme-i Manzûme-i Pend-i Attâr*'ının transkripsiyonlu metni sunulmuştur. Ardından gelen sonuç bölümünde bu eser üzerinde elde ettiğimiz bilimsel tespit ve bulgular ortaya konulmuştur. Kitabın sonuna da yine araştırmacılara faydalı olması için sözlük ile yazma nüshanın tıpkıbasımını eklenmiştir.

Son olarak bu çalışmayı kemale erdirirken yardımlarını gördüğüm değerli hocalarıma teşekkürlerimi arz etmek isterim. Öncelikle çalışmamı baştan sona okuma lütfunda bulunup değerli görüş

ve tekliflerinden beni mahrum bırakmayan Prof. Dr. Âdem Ceyhan, Doç. Dr. Ramazan Ekinci ve Muhammet H. Cankurt'a teşekkür ederim. Ayrıca eserin dil ve üslup bahsini kontrol eden Doç. Dr. Selma Gülsevin ile Arapça kısımların tercümesinde kendisine danıştığım Dr. Öğr. Üyesi Mehterhan Furkani'ye de şükranlarımı sunarım.

Gayret bizden, tevfiğ Allah'tandır.

Halil Sercan KOŞIK

İzmir, 2021

Kaynakça

- AKÇAY, Gülçiçek, “SABÂYÎ, Hayreddin”, Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü (TEİS), <http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/sabayi-hayreddin>, (erişim tarihi: 14.08.2021).
- AKSOYAK, İsmail Hakkı, “ŞUÛRÎ, Hasan Şuûrî Çelebi”, Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü (TEİS), <http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/suuri-hasan-suuri-celebi>, (erişim tarihi: 14.08.2021).
- ALTUN, Kudret (hızl.), *Edirneli Nazmî, Pend-nâme-i Nazmî (Tercüme-i Pend-nâme-i Attâr), İnceleme-Metin-Sözlük*, Laçın Yay, Kayseri 2004.
- ALTUNTAŞ, Halil - Şahin, Muzaffer (hızl.), *Kur'an-ı Kerim Meâli*, DİB Yay., Ankara 2011.
- ATLANSOY, Kadir, “Pend-i Attâr'ın Türkçe İlk Manzum Çevirisi: Sabâyî'nin Sırât-ı Müstakim Mesnevisi”, *İlmî Araştırmalar*, S:20, 2005, s. 27-41.
- AVCI, Seyit, ““Ben İlim Şehriyim Ali de Onun Kapısıdır” Hadisi Üzerine”, *Marife*, S:3, 2004, s. 355-364.
- BALCI, Musa, “Attar ve Pendnâme'si Üzerine”, *Artvin Çoruh Üniversitesi İlahiyat Araştırmaları Dergisi*, C:2, S:1, 2008, s. 33-63.
- BİLGİN, Azmi (hızl.), *Emre, Terceme-i Pendnâme-i Attâr*, Enderun Kitabevi, İstanbul 1998.
- BÜYÜKKARCI YILMAZ, Fatma, “TAB'Î, Sipahî-zâde Ali Efendi”, Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü (TEİS), <http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/tab-i-sipahizade-ali-efendi>, (erişim tarihi: 14.08.2021).

- _____, “ZA‘ÎFÎ, Pîr Muhammed”, Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü (TEİS), <http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/zaifi-pir-muhammed>, (erişim tarihi: 14.08.2021).
- ÇALIK, Pınar, *Yemezzâde Süleyman Rüşdî ve Pend-i Attar Tercümesi*, Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, İstanbul 2018.
- ÇETİNDAG, Yusuf, *Feridüddin Attar, Pendname*, Etkileşim Yay., İstanbul 2013.
- DEVELLİOĞLU, Ferit, *Osmanlıca-Türkçe Ansiklopedik Lûgat*, Aydın Kitabevi Yay., Ankara 2015.
- DİLÇİN, Cem, *Yeni Tarama Sözlüğü*, TDK Yay., Ankara 2009.
- ERCİLASUN, Ahmet Bican, *Başlangıcından 20. yy'a Kadar Türk Dili Tarihi*, Akçağ Yay., Ankara 2004.
- GENÇOSMAN, M. Nuri (çev.), *Feridüddin-i Attar, Pendnâme, Öğüt Kitabı*, MEGSB Yay., İstanbul 1988.
- HAMADA, Reda, *Siyâhizâde Alî Efendi ve Gülşen-i Ahbâr adlı Pend-i Attâr Tercümesi*, Yıldız Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, İstanbul 2014.
- HAYTA, Ufuk - Birışık, Abdülhamit, “Hayatı ve Eserleriyle Abdülmecîd B. Şeyh Nasûh Tosyevî ve Cevâhîrî'l-Kur'ân ve Zevâhîrî'l-Furkân adlı Tefsir Risâlesinin İlmî Değeri”, *Uludağ Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, C:16, S:2, 2007, s. 343-367.
- <https://www.kuranmeali.com>
- <https://www.osmanlicasozlukler.com/>
- <http://www.tebdiz.com/>
- KAÇAR, Mücahit, “Klasik Türk Edebiyatında Kafîye”, *Osmanlı Edebî Metinlerini Anlama Kılavuzu*, ed. Özer Şenödeyici, Kesit Yay., İstanbul 2015, s. 37-53.
- KARAİSMAİLOĞLU, Adnan (hızl. ve çev.), *Pend-i Attar (Pendnâme)*, Akçağ Yay., Ankara 2019.
- KESİK, Beyhan - Şenödeyici, Özer, *Arüz Teori ve Uygulama*, Kesit Yay., İstanbul 2019.

- KOÇİN, Abdülhakim, *Zaifi ve Bustân-ı Nasâyih'i (İnceleme-Tenkitledi Metin)*, Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Ankara 1991.
- _____, “Feridüddin Attâr'ın Pendnâmesinin Türk Edebiyatına Etkisi ve Zaifi'nin Bustân-ı Nasâyih'i ile Karşılaştırılması”, *Bilig*, Yaz, 1999, s. 93-102.
- KONAR, Aişe Handan, *Hasan Şu'ûrî Efendi'nin Pend-nâme-i Attâr Tercümesi Metin ve İnceleme*, Boğaziçi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, İstanbul 2010.
- KOPUZ ÇETİNKAYA, Fatma, “Feridüddin Attâr ve Bir Gazelinin İncelenmesi”, *Current Research in Social Sciences*, C:1, S:2, 2015, s. 27-34.
- KUBBEALTI LUGATİ, <http://lugatim.com>
- LEVEND, Ağâh Sırrı, *Türk Edebiyatı Tarihi (Giriş)*, Türk Tarih Kurumu Yay., C:1, Ankara 1988.
- ÖZAFŞAR, Mehmet Emin vd. (ed.), *Hadislerle İslam 2, Hadislerin Hadislerle Yorumu*, DİB Yay., C:2, İstanbul 2020.
- RİTTER, Helmut, “Attar”, *İslam Ansiklopedisi*, MEB Yay., C:2, İstanbul 1979, s. 7-12.
- SAKA, Şevki, “Müminler Cehennem'e girer mi”, *Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, C:41, S:1, s. 29-41.
- SARAÇ, M. A. Yekta, *Klasik Edebiyat Bilgisi Biçim-Ölçü-Kafîye*, Gök-kubbe, İstanbul 2011.
- ŞAHİNOĞLU, M. Nazif, “ATTÂR, Feridüddin”, *İslam Ansiklopedisi*, TDV Yay., C:4, İstanbul 1991, s. 95-98.
- TANÇ, Nilüfer, “RÜŞDÎ, Yemez-zâde Süleymân”, Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü (TEİS), <http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/rusdi-yemezzade-suleyman>, (erişim tarihi: 14.08.2021).
- TDK GÜNCEL SÖZLÜK, <https://sozluk.gov.tr/>
- TİMURTAŞ, Faruk Kadri, “Küçük Eski Anadolu Türkçesi Grameri”, *Türkiyat Mecmuası*, C:18, 1976, s. 331-369.
- TORUK, Turgut, *Abdülmecîd b. Şeyh Nasûh b. Ali Et-Tosyevî ve Pend-i Attar Tercümesi*, Fatih Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, İstanbul 2010.

- TÜRKOĞLU, Serkan, “Türk Edebiyatında Pendnâme-i Attâr’ın Manzum Tercümelere ve Seyyid Ali Rızâ’nın Riyâzü’r-Rızâ’sı”, *Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, C:22 (Özel Sayı), 2018, s. 671-692.
- ÜNAL, Vehbi, “Ferîdüddin Attâr’ın Pendnâme’sinde Din ve Toplum”, *Zeitschrift für die Welt der Türken / Journal of World of Turks*, C:8, 2016, s. 271-288.
- ÜNVER, İsmail, “Çeviriyazıda Yazım Birliği Üzerine Öneriler”, *Turkish Studies-International Periodical For the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic-*, C:3/6, 2008, s. 1-46.
- ÜST, Sibel, “NAZMÎ, Edimeli”, *Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü (TEİS)*, <http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/nazmi-edimeli>, (erişim tarihi: 14.08.2021).
- YAVUZ, A. Fikri - Özen, İsmail (hızl.), *Bursalı Mehmed Tahir Bey, Osmanlı Müellifleri*, Meral Yayınevi, C:2, İstanbul 1975.
- YAZAR, Sadık, *Anadolu Sahası Klasik Türk Edebiyatında Tercüme ve Şerh Geleneği*, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Doktora Tezi, İstanbul 2011.
- YILDIRIM, Ali, “Sen Olmasaydın Felekleri Yaratmazdım” Hadis-i Kudüsünün Klasik Şiire Yansımaları”, *Eski Türk Edebiyatı Araştırmaları Dergisi [ESTAD]*, C:1, S:1, 2018, s. 154-168.
- YILMAZ, Mehmet, *Kültürümüzde Ayet ve Hadisler*, Kesit Yay., İstanbul 2013.
- YILMAZ, Ozan (çev.), *Ferîdüddin Attâr, Pendnâme*, Kapı Yay., İstanbul 2019.

Tercüme-i Manzûme-i Pend-i Attâr

[METİN]

[1b]

B'ismi'llāhi'r-raḥmāni'r-raḥīm

mef'ülü mefā' ilü mefā' ilü feülün

1. *El-ḥamdü limen lā-teḳıfū zātühü'l-ārā*
Ferdin müte'ālin vü hüva'llāhü te'ālā¹
2. Bir zātdurur vaşfi kıdem üzrine vācib
'Āciz ḥıred itmeklige evşāfını imlā
3. 'Ayb ile neḳāyışdan² özi pāk ü münezzeh
Yoḳdur yiri vü gökde ilāh oldurur illā
4. Ḳahrı odınıñ bir şereri āteş-i düzaḥ
Luṭfi deñizi ḳaṭresidür cennet-i a' lā
5. Varlığına her zerre anuñ gün gibi şāhid
A' mādur o kim dise ke-zālik hüve em lā
6. Ger cüdi biḥārı kıla bir laḥza temevvüc
Bir ḳaṭresi yirle gögi iylemeye ḡarḳa
7. Ben nice kılam ḥamd ü şenā şānına lāyıḳ
Kim Ḥayr-ı beşer didi şenāñ idemem imlā³

¹ “Zatına görüşlerin erişemeyeceği kimseye hamd olsun!
O tektir, yücedir, Allah Tealadır.”

² neḳāyışdan: neḳāyızdān (metin).

³ Mısrada Hz. Muhammed'in vitir namazının sonunda okuduğu bir duadan meâlen yarım/kısmî iktibas yapılmıştır. Hz. Ali'nin naklettiğine göre bu dua şöyledir: “Allahümme! İnnî eüzü birizâke min sehatike ve bimuâfâtike min ukûbetike, ve eüzü bike minke lâ uhsî senâen aleyke, ente kemâ esneyte alâ nefsike / Allah'ım! Gazabından rızana sığmırım, cezalandırmandan affına sığmırım. Senden (gelecek her türlü azaptan) Sana sığmırım. Seni lâyıkıyla övmeyi beceremem. Sen, kendini övdüğün gibisin.” İlgili hadis için bk. Özafşar vd., age, s. 60-61.

8. Sîmurğ-ı sühan per döke zikri cebelinde
Lâl ola ‘ağ(ı)l tûfisi künhinde ne gūyā
9. Ne hikmet olur kim ola her şey’e muhîṭ ol
Andan kamu eşyā olalar bî-ḥaber ammā
10. İn‘āmına nisbet bir ola ‘ābid ü ‘āṣī
İrişmemede künhine bir cāhil ü dānā
11. Yok salṭanatında ne vezīri ne nazīri
Yok zıdd u şerīki nite mānend ile hemtā
- [2a]
12. Ger künhi fezāsında ḥired ola şitābān
Yıllar ola yil gibi yile bî-ser ü bî-pā
13. Erbāb-ı kerāmet keremi yanına muhtāc
Ervāḥ-ı rūsül āb-ı ‘ināyātına zamā’
14. İfdālî fezāsında degül dāne-i ḥardal
Bu ḥıttā-i ḥāk ile toḡuz kubbe-i ‘uzmā
15. Ḥ‘ān-ı ceberūtından iki külce düşüpdür
Eflāke biri meh biri mihr-i felek-ārā
16. Yok emr ile taḡdirine taḡyir ü tebeddül
Peydā ola esmāsı ne kim kılsa teḡzāzā
17. Dil sükker-i tevfiḳi ile tūṭi-i nāṭıḳ
‘Aḳl ebr-i ‘ināyāti ile baḫr-ı güher-zā
18. Fermānınuñ eflāk olalı bārī ḳaṭārı
Urıldı yidi kevkēb ile her biri tamḡā
19. Ser-geşte kılup ‘ıṣḳı bu çerḫı seḫer ü şām
Ḥūn-ı cigeri dāmeni kıldı dem-i ala
20. Zātı ḳo’dan oldı Ġanī [vü] Vāḫid-i Muṭḫlak
Oldı şıfatı muḳteżā-yı keşret-i eşyā

Tercüme-i Manzûme-i Pend-i Attâr

TIPKIBASIM

بنی قیل بادۀ عشقکه بیخود
 اوز زومی بلیم معدوم و مجود
 یوره کم غنچه کیمی ایملکل چاک
 مکاتم خاککن قلفوق افلاک
 بونبلیک برده سین چاک ایت کرد
 بنی قیل یئنی برکند و اورزند
 باشم قیل طوبیچک چو کانی طوب
 یوزیمی عشقک ایشکنده جارت
 قیل عشقک بندہ شی غیرین اید
 زبون ائمه بنی یوزال دهره
 اولبد زقبه لکله نامی شهره
 کلتم انوکیلله اوج طلاوت
 بنی اول خضندن نارت طاق ایت
 بنی خالک ایت حجت ایشکنده
 بنی کس خلقدن غمکت نیش ایت
 بنی خلقجه باندن بی نیاز ایت
 ضلالتدن بنی ایله رمیده
 دلم غلیله غشدن ایله ساد
 هوای شوقیکله کولمی آج
 ممت کتاب حب
 2 ۰۰۰ نسر -
 معون الملک و صاحب
 ۱۲۶۳
 ۱۲۶۳

"dün" den öğrendiklerinle
 "bugün" ü yaşamak
 "yarın" ları aydınlatır.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الحمد لمن لا تقف ذاته الأرى
 فرد متعال وهو الله تعالى
 برز آدر در وصفی قدم او زین
 عاجز خرد ام تکلمه او صافی املا
 عبیدله تقایضد او زی باک و زلف
 بوقدر زی و کوکنه اله اولدر لا
 قهری او دینک بر سر ری آتش و رخ
 لطیفی دگری قطره سید رخت اعلا
 وار بیغنه هر ره آنک کو بکی شاهد
 انمی د را و که د یسه کذک هوام
 گر جو ری بجاری قلبه بی خطه تموج
 بنیجه قلم حمد و ثنا سانه لایق
 کونخیر بشر دیدتک ایله دم املا
 سیمغ سخن نزد و که دگری جلیده
 لال اوله عقل طوسی گهنده کوما
 نه حکمت اولور که اوله هر شبیه
 اند قواشیا اوله لایخیر اما
 انعامنه نسبت بر اوله عابد و عا
 ایر شمه مده گهنه بز جاهل و دنا
 بوق ضد و شریکی نه مانند اهما
 یوسف سلطانیه نوری بر نظاری

کر

دوشوب قالدیم جهان کجندار
 الهی رد مندم ایله تیمار
 ساشرمه طغر و یولدن قلم گراه
 بکا توفیق کلمه یار همراه
 اوزمدن رفع قل صورتحجرا
 بکاکشف ایکل عشق کمان
 اچوب بنیک مین مست المشد
 هوای نفسه مهرست و المشد
 غرور عمر یله دیدم غنوده
 یوزم فسق و هوا خاک کده
 الهی کوکلیک کوزین قل اجوق
 سحر کرده بنی ایله او یانق
 طپکدن قل بکا عشقی حواله
 بکاصوک ساعر مهر ک نوله
 دلمدن ایله زایل ماسوای
 شفیع قل یارین صاحب لوان
 قول ایله کوکلی مورا ای عشقه
 طوش ایله جانمی غوغای عشقه
 بود نیاسو کوسین کو کلمه سحر
 حرارت ویرینی زاهدان مرده
 بنی عشق او دینک خاک ستری
 ده عشق کتخت کتری قل
 بو خاک معصیتدن بنی قالد
 عطا و ترک مجربیه طالد
 بنی قل اهل عشق بر له عهد
 یحیی شاه مردان قلبه نافر د

Tercüme-i Manzûme-i Pend-i Attâr

TIPKIBASIM

TERCÜME-İ MANZÛME-İ PEND-İ ATTÂR

Pendnâme, kesin olmamakla birlikte genellikle Fars edebiyatının meşhur sufi şairi Ferîdüddîn-i Attâr'a nisbet edilmiş bir eserdir. Bu Farsça mesnevinin şöhreti, İslam dinî ile tasavvufunun ışığında oluşturulmuş çok kıymetli öğütleri içermesi nedeniyle yazıldığı ilk günden itibaren sürekli artmıştır. Başta gençler olmakla birlikte yediden yetmişe herkese hitap eden nasihatleriyle söz konusu eser, insanoğlunun hem bu dünyada hem de ahirette mutlu olmasının yollarını gösteren bir yaşam rehberi niteliğindedir. Sade bir dil ve üslupla sunulan öğütler, farklı ırk ve kültüre mensup insanlar tarafından çok sevilip faydalı görülmüş olmalıdır ki bu mesnevi, özellikle Doğu toplumlarında her zaman çokça okunan eserler içerisinde kendisine yer bulmuştur. Bundan dolayı da yüzyıllar boyunca manzum ve mensur tarzda çeşitli dillere çevrilen eserin ayrıca şerhleri de yapılmıştır. *Pendnâme*'nin tercüme ve şerhlerinin yapıldığı dillerden birisi de Türkçedir.

Osmanlı döneminde genellikle manzum olarak Türkçeye çevrilmiş mezkûr eserin bir tercümesi de bu kitap içerisinde inceleyip transkripsiyonlu metnine yer verdiğimiz Âfî mahlaslı Mehmed bin Seyyid Mehmed el-Muhterem el-Hasenî'nin eseridir. Amacımız, daha önce herhangi bir müstakil çalışma yapılmamış olan Âfî'nin bu manzum tercümesinin tozlu kütüphane raflarında kalmasına izin vermeyerek onu her yönden bilim âleminin istifadesine sunmaktır.

DÜN BUGÜN YARIN YAYINLARI
Ankara Caddesi, Ünal Han No: 21/4
Çağaloğlu, Eminönü - Fatih / İstanbul
Tel. - Faks: +90 212 526 98 06
www.dby.com.tr • dby@dby.com.tr

ISBN 978-625-7471-19-0

9 786257 471190